

UNIKÁM Z PASTI

Kurvaaaa, otevřete mi někdo,“ volal jsem zoufale a vši silou kopal do zavřených dveří nepřilíš prostorné koupelny. Ještě před chvílí jsem docela klidně volal „pomoc, pomoc“ a způsobně bušil do trubky topení. Pak mě ale přemohl záchvat klaustrofobie, ke které jsem měl vždycky sklony. Snažil jsem se ho zahnat racionalitou, ta mi ale tentokrát jen připomněla tíživost celé situace. Ubytoval jsem se ve špinavém hotelu, kde mi nabídli zlevněný pokoj bez sprchy s tím, že se za pět lari mohou jít osprchovat do sklepního apartmá. Nabídku jsem rád přijal a uvelebil se v malém pokojíčku hned vedle hotelové lobby, kde ostatní hosté sledovali televizi. Pak jsem si vzal ručník, sestoupal do sklepa, vstoupil do koupelny apartmá, zabouchl za sebou dveře... a zjistil, že z druhé strany nemají kliku. Rád bych řekl, že mi klika zůstala v ruce, ona tam ale nikdy nebyla. „Otevřete, nebo to vyrazím,“ zvolal jsem několikrát výhrůžně. Marně. Nikdo mě patrně přes hlasitou televizi neslyšel. Nadešel čas přijmout radikální řešení dřív, než definitivně zešílím. Odešel jsem na druhý konec koupelny, několika drobnými krůčky se rozběhl a ramenem vpřed skočil na plastové dveře. Ty se ale ani po třetím opakování mého televizního chvatu nepohnuly. Pak jsem si uvědomil jeden důležitý detail. Dveře se otvíraly směrem dovnitř, takže bych je musel vyrazit i s futry. Zdá se, že definice pojmu „panikové dveře“ závisí na kulturním prostředí. Zatímco v Evropské unii označuje dveře s madlem, které se otvírají směrem ven, v Gruzii jsou jím míněny dveře, které člověk nezničí, ani když je za nimi uvězněn a propadne panice.

Zlomený a zoufalý jsem se opíral o zeď svého vykachličkovaného hrobu a život mi běžel před očima. Byl naplňující, dobro-

družný a plný lásky – Mirka Spáčilová by mu jistě dala pěkných 70%. Proč má ale skončit zrovna takhle? Chyba nenastala v okamžiku, kdy jsem si zabouchl dveře. Chyba nastala už tehdy, kdy jsem do města Achalkalaki vůbec vstoupil. Za čtvrtstoletí svého života už jsem spatřil mnoho ošklivého, dokonce i Bruntál jsem navštívil, ovšem tohle staré hornické město posunulo mé představy o podobě pozemského pekla mnohem dál. První dojem mi přinesl starý železniční vagón použitý jako most přes potok. Následovalo několik opuštěných domů a všudypřítomné roury lemující okolní svahy jako vzpomínka na dávno zapomenutou těžbu. Centrum Achalkalaki nebylo snadné rozeznat, ale předpokládám, že začínalo kdesi u potrhaných vlajek s městským znakem. Vytlučená okna starých budov obyvatelé zakryli dřevěným bedněním, jinde ani neodklidili střepy, které po letech milosrdně přikryl prach. Zašlé vývěsní štíty připomínaly místa, kde kdysi bývaly obchody. Těch dnes funguje sotva polovina. Obchody s alkoholem střídají prodejny zemědělských potřeb a stánky bábušek, které nabízejí tabák a svaté obrázky. Ozdobou centra pak je velké květinářství plné umělých květin. Živá mezi nimi není jediná. Od prvních okamžiků strávených ve městě mě pohltila intenzivní beznaděj. Pokusil jsem se ji zahnat návštěvou jedné z nemnohých kaváren, které dosud neměly rozbitá okna. Všechny ale byly zavřené. Kdo chce zažít pocit prázdnoty podobný pohledu do propasti, měl by navštívit Achalkalaki. Jedná se o jediné město, které je na konec světa připravené. Zažívají ho tam totiž každý den.

Po deseti minutách se konečně zpoza dveří ozval hlas. „Nojo, nojo, však už jdu,“ říkal mi jakýsi muž. Zručně vrazil do dveří šroubovák a během pár vteřin odklonil jazýček zámku. Zjevně to nedělal poprvé. „Tyhle dveře přece nesmíš zavírat. Měl sis zavřít jen dveře od pokoje,“ vysvětlil mi muž klidně. Nostalgicky jsem zavzpomínal na služby karvinské ubytovny Mašinka a vrátil se do zakouřeného foyer, kde si mě pobaveně prohlíželo hned několik lidí. K situaci jsem se postavil s hrdinstvím Věry Časlavské a sklopil oči k podlaze. Těžko říct, zda se mezi ostatními

rozšířil příběh o báječném muži s klikou nebo o bláznovi, který přišel pěšky z Batumi. Každopádně si mě lidé po celý zbytek večera pozorně prohlíželi. O hosty přitom v hotelu nebyla nouze, protože jednotlivé pokoje obývaly celé rodiny. Dokonce měly i záclonky vyvěšené v oknech do foyer. Nevzrušeně jsem si psal deník a na zvědavé pohledy očí lemovaných unavenými kruhy si zvykl. Nejpronikavější z nich mi věnovala vdavekchtivá dívka, která mým směrem vytrvale foukala dým ze své tenké cigarety. Trojice zlatých zubů svědčila o tom, že pochází z dobře situované rodiny. Já se ale do Achalkalaki nepřišel ženit. Přišel jsem si sem koupit kolo.

Čtenář je teď možná v šoku a má matka vzpomíná na to, jak jsem si v devíti letech rozbil hlavu o řídítka, když jsem vedl kolo do kopce a šlápl si na mikinu. Já ale byl definitivně rozhodnutý. Pravda, pokládat střídavě levou a pravou nohu na asfalt mě celkem baví. Ovšem lidé, ti mě zajímají ještě o mnoho víc. A protože v Gruzii lidé žijí překvapivě daleko od sebe, dávalo mi větší smysl překonávat mnohakilometrové vzdálenosti mezi vesnicemi na kole. Věděl jsem, že tak neztratím ani kousek ze své svobody, a co se týká vypracovaných lýtek, ta mi díky cyklistice zmohtnú i v dosud netrénovaných partiích. Setkal jsem se s Craigem, jel autem a ještě pohlédl smrti do tváře. Velké události uplynulých dnů se odehrály jen proto, aby mi ukázaly správnou cestu. A ta už za sebou měla nechávat jen elegantní stopu pneumatik na mokřém asfaltu, ne otisky nohou v blátě. Oné noci jsem na proležené rozvrzané posteli usínal s úsměvem na rtech. Před očima mi totiž běžel obraz neohroženého cyklisty s blondatými vlasy vlajícími ve větru. Vzpomínal jsem na Tour de France v době, kdy ještě cyklisty nepoháněl nitrožilně podávaný erythropoetin, nýbrž čisté nadšení z amatérského závodu. Budu jako oni. Budu gentlemanským cyklistou starého stříhu, který má v dresu namísto energetických tyčinek rohlík se šunkou a neváhá zastavit u každého roztomilého štěňátka, aby se s ním pomazlil a našel mu novou rodinu. Již zítra si opatřím kolo a vyrazím.